

דבר אחר

דבר עיתון במצוקת־קיום, ממשיך להתנחל בשומן החי. אין ברירה. הקיסר סגר את הברז וזיה.

בישיבה שנערכה לאימכר בלישכתו המזרחית, רגם (שוב) כבוד המזכ"ל את העיתון שלו בבליסטראות כלכליות. סבריהפנים הי נניח של ישראל קיטר לא ריכז את הבשר רות: אין כסף, אין הורמות, אין כיסוי אוטומטי לגרענות. הפינסק סגור והידיים קפוצות.

הנציג הבכיר מדבר. בן־שיחו של קיסר, ניסח למחות. הוא הזכיר את הבחירות להס תדרות, הקרבות והולכות; פירט את הסכנות הכרוכות בהריסתו של מיפעל־חיים ובקיפוח פרנסתם של מאות עובדים, ומנה את הנזקים הבלתי־הפיכים שצער כזה יגרם לרדימויה המעורעריבמילא של חברת־העובדים. עוד טען שערכו האמיתי של העיתון עולה לאין ערוך על מה שמורים המאונים והספרות כי פינסקי הנהלת־החשבונות. וחוז מזה, הוסיף, כבר הוכחנו שאפשר להבריא את העיתון. עובדה: יש קיצוצים ויש שיפורים. הסיכומים מהשנה שעברה מתבצעים. זה רק לוקח זמן. בינתיים צריך עוד קצת תמיכה. בלי זה קשה לקיים את העיתון, ואי־אפשר להתקדם בתוכי ניהלהבראה.

קיסר שמע ולא החסיר פעימה. זו לא היתה הישיבה הראשונה, שבמהלכה ניסו אנשי דבר למכור לו גירסה כלכלית משופרת לתוכנית ההבראה. הוא בירך את הדובר מקרב־לב על נכונותו להיחלץ למאבק למען עתידו של העיתון, הביע שביעות־רצון מתיפקודה של המערכת בתנאים של לחץ וטען שחסי וחלילה, מה זאת אומרת, אל מול פני המצוקה בדבר אין איש יכול להישאר אדיש. גם הוא, קיסר, אינו אדיש. להיפך, הוא דווקא מאוד רגיש. אבל בינתיים, כמו שקורה לפעמים, חסרים לו קצת מומנים. באמת עסקי־ביש.

★ ★ ★
נציג דבר יצא מהיכלו של הקיסר כלעומת שבא: מוחנף, מוחמא, מרוח, חסר־פרוטת,

השיחה אימתה לו שוב את החשש, שקברניטי ההסתדרות נחושים בדעתם לצקת מחרש את גלופת הפעילות הכלכלית של עיתון־הפרז עלים. הם יקטינו שוב ושוב את התמיכה, יחסירו פרוטה מפרוטת ויניחו לחוקי־הקיום לעשות בשבילים את רוב העבודה.

אחד ממנהיגי היות־פופולריים של ה הסתדרות (הכל יחסי) שירטט השבוע, בשיחה פרטית, את הנוסחה הכלכלית שלו להבראת דבר: "אין כסף — יש פיטורים. יש פיטורים — יש מאבק בין העובדים. יש מאבק — הפיריון עולה, הפיריון עולה — האיכות עולה. האיכות עולה — מוכרים עיתונים. מוכרים עיתונים — יש מודעות. יש מודעות — יש כסף."

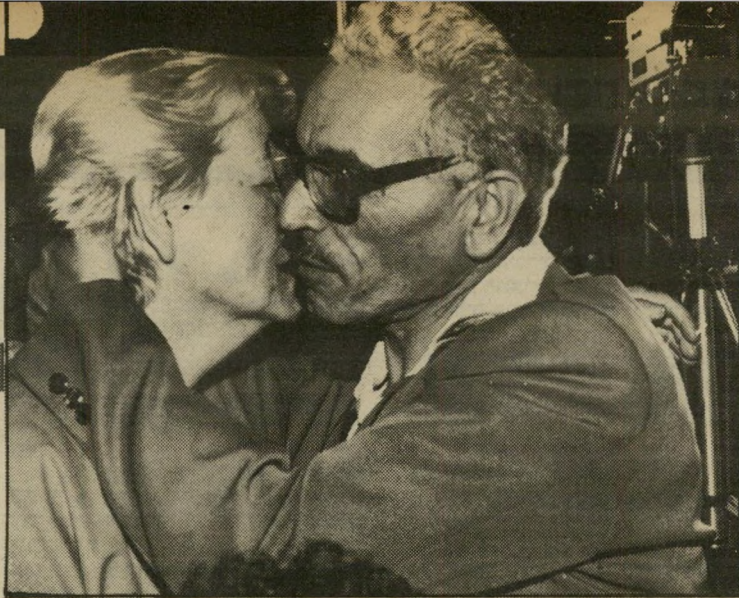
וזה לא היה יורם ארידור.

★ ★ ★
בינתיים, עד שיושלם התהליך האנטי־הסתדרותי המובהק הזה, אפשר להבחין רק בשני הנידבכים הראשונים של תוכנית "הכלי כלה הנכונה": אין כסף — יש פיטורים. 65 מאנשי דבר — עיתונאים, עובדי־דפוס ופקידי־מינהלה — כבר קיבלו הורעות על הפסקת־עבודה. תחושות הוועם והתיסכול של חלקם מוצאות ביטוי ופורקן בסידרה של "כרוזי אינתיפאדה", שהתחילו לכתוב ול־הפיץ בעת האחרונה.

הכרוזים, המורפסים על גבי נייר־המיכ תבים הרישמי של דבר, ממוענים אל ח"כ יעקב שמאי, יו"ר סיעת־הליכוד בהסתדרות. להלן פרקים נבחרים מתוך "כרוז מס' 2", שהגיע לידיו של שמאי בסוף השבוע שעבר.

● **לכבוד חבר הכנסת יעקב שמאי, סיעת הליכוד, הכנסת, ירושלים...**

הנרדן: כרוז מספר 2
במיכתנו הקודם סיפרנו אודות הגברת חנה זמר, וגמשיך איתה עד שתלך מהרלת הקירמית של הבית ברחוב־שינקין. בימים האחרונים היא גמרה אומר למנות

ציון צמיר, העולם הזה

זמר וקיסר
התפקיד החדש של "דבר"

★ ★ ★
אינך צריך להיות אנייטעס כדי להסתייג משיפלות־הרוח של מחברי הכרוז הזה; מהי שימוש המבחיל שהם עושים במחלת־הלב של חנה זמר; מהיעדר אומץ־הלב, המוצא ביטוי בחתימה האנונימית, ומההתבזות, הכרוכה בשיגורו של הכרוז אל הכתובת הפחות־הגיונית שאפשר־העלות על הדעת. גם תוכן־הכרוז אינו יכול להשיג אף אחת מן המטרות שלשמו נכתב. השימוש במוניות, שעושה חנה זמר, הוא דרך חסכונית למדי לנוע בתוך העיר — ומחירו הכולל נמוך בהרבה ממחיר אחזקת רכב־חברה צמוד, בנפח 2000 סמ"ק, שעורכי־עיתונים אחרים ומנה ליימפעלים בחברת העובדים נוהגים לרכוש לעצמם מרי שנתיים. בקשתה של זמר למקדמה על־חשבון משכורתה — אם הוגשה — היא אחת ממיליון בקשות, בהערכה זהירה, שהגישו החודש שכירים במדינת־ישראל. גם התביעה לשלם את דמי אגרת הטלוויזיה — אם נתבעה — מפליגה בצניעותה, לעומת דרישותיהם של רבים ממנהלי המשק ההסתדרותי. יותר מזה: יש לה אף צידוק מיקצועי.

גם רמת הניסוח של הכרוז מעידה על כותביו, שהיו לעורכת די והותר סיבות מיק צועיות לוותר על שרותיהם העיתונאיים. ובכל זאת, אם יש חשיבות בכרוז הדבריי פארה" זה — היא כרוכה בעדות שהוא מעיד על הלכי־הרוח בעיתון־הרגל של ההס תדרות.

דבר, בניגוד לצפוי, עומד למלא תפקיד הסברתי מרתק במערכת־הבחירות הקרובה. השאלה היא רק באיזה צד.

את דניאל בלוק, לשעבר הכתב של עיתוננו בכנסת, ולאחר מכן — נציג ההסתדרות בארצות־הברית ובוויינגטון, כרכז הכתבים. הקרב על הצמרת יחריף בימים הקרובים מאחר והקרב על תפקיד העורך הראשי בעיתון מתרכז כעת בין בלוק לבין הד"ר יורם פרי, מוכידי־המערכת של העיתון. מיר לאחר ששבה זמר לעיתון מצינטור, היא החליטה לערוך כמה שינויים בהיער כותה, אך זכתה במנת צוננים מהמנכ"ל — אהרון להב. היא פנתה אליו כדי שיתן לה מקדמה על חשבון משכורת, והוא סירב לאשר זאת בטענה שהיא איננה יכולה לקבל זאת, מאחר והיא איננה שונה מאחרון הכתבים. הצעקות הגיעו עד לב השמיים.

היא ביקשה שישלמו את אגרת־הטלוויזיה שלה (בבית ברחוב אורי — מינדליד, שבהם נתרכו במיכתבים הבאים) והוא סירב. היא אמרה שכך שולם לה בעבר.

נראה לה שקיצוצים במערכת אינם חייבים לגנוע לה ולחבריה — נאמניה האשים. היא ממשיכה לנסוע הביתה ובחזרה בטקסי ספיישל, שעומד לרשותה כמה פעמים ביום. היא עשתה הכל להעניק דרגות לנאמניה, בשעה שבעיתון יש הקפאת דרגות. אנו, הח"מ, חברי קבוצת ה־65 — עובדים שפוטרו בעת האחרונה מדבר. גמרנו אומר לספר את סיפור מחרלי הנהלת דבר בהמי שכים. אנו נשגר בכל שבוע "מיכתב אנונימי, ובו סיפורים חרשים על דבר. מאחר ואתה מתקרב לימי הבחירות להסתדרות — לא נותר אלא לאלל לך שתשתמש בחומר המאלף שתקבל לידיו...

קבוצת ה־65.

הערה פגע רע

בשבוע שעבר כתבתי כאן, תחת הכותרת "לא נעים", את המישפט הבא: "מי שחפץ לאתר את מקומו המדויק — כיהודים, כישראלים וככניי־אדם (מיל') — בתוך כיביהשופכין של השטחים, טוב יעשה אם יפסח על הגיגיו של מיסדר אבירי שולחך הכתיבה, ויעיף עוד מבט בראי הדרכיוני שהציב ברנע במיכלאות הבק האנושיות של כל־אעופה."

אורי אבנרי — מתוך הרגל, אני מניח — טרח והסמך למילה "שטחים" את ההגדרה "הכבושים".

תודה, אין צורך. לגבי ידיד, השטחים אינם כבושים ואינם משוחררים. הם סתם פגערע.

הבעיה שלי עם אבנרי, בקטע הזה, היא שקשה להעניש אותו על מה שעשה. אם אכליג ואשתוק — הוא ירוויח עוד "שטחים כבושים" בעיתון שלו.

אם אכתוב ששגה — הוא עלול לקבל את תואר "אביר העורכים", מפני שהסכים לפרסם את דיברי־הביקורת.

ואם אכתוב ששגה והוא יסרב לפרסם, אאלץ להפסיק את כתיבת המרוז הזה — ואז יוכלו דורשי־שלומי ללקק שפתיים. "את המטורף הזה", הם יגידו, "אפילו אבנרי לא הצליח להחזיק יותר משבועיים".

האפשרות הראשונה לא מוסרית. השלישית לא נעימה. שיהיה מיספר 2.

מרכאות שטף דם

"...ואני שואל את עצמי, על מה היה להורי הנאשמים לשמוח: הרי נאמר על בניהם כי התעללו באדם חף מכל פשע, שכל שביקש לעשות היה למנוע את מעצי ילדיו: כי אחד מהם קפץ על ביטנו של אדם מבוגר, היכה אותו באגרופים, בקתירובה ובמקל של מטאטא; ניפסק על בניהם כי עשו באדם חף מפשע, בלתי־מוזין ולא־אלים, וזוועת, נבלה, מעשה שפטים, כי גרמו לאדם ההוא, לעיני ילדיו, חבלות בכל גופו, שלוו בשטפי דם בידיים וברגליים, בישכו, גבג, בבטן ובחזה ושרבו את צלעותיו. אני לא הייתי שמח כמו אותם הורים. אולי הייתי מתבייש, לו עשה בני מה שהם עשו."

גבריאיל שטרסמן
לא שמח

גבריאיל שטרסמן על
מישפט גיבעתי, "סופשבוע",
מערב, 16.6.1989.